

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/65/2012
Identifikačné číslo spisu:	7012200602
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200602.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu ROYAL TOKAJ SK, s. r. o., so sídlom Malá Tŕňa 181, právne zastúpený JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou so sídlom kancelárie v Košiciach, Moldavská cesta 21/A, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Vázovova 2, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 20. marca 2012, č. 1020503/1/421413-492533/2012/5081, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 06. septembra 2012 č. k. 6S/132/2012-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/132/2012-32 zo 06. septembra 2012 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Uznesením zo 06. septembra 2012, č. k. 6S/132/2012-32 Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného z 20. marca 2012 č. 1020503/1/421413-492533/2012/5081, ktorým bola potvrdená daňová exekučná výzva Daňového úradu Trebišov z 28. novembra 2011, č. 740/320/162-34779/11/Šol a vrátenia veci na ďalšie konanie. Daňový úrad Trebišov, postupujúc podľa § 76 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“), vydal 28. novembra 2011 pod č. 740/320/162-34779/11/Šol daňovú exekučnú výzvu, ktorou žalobcu vyzval, aby v lehote 8 dní odo dňa doručenia tejto výzvy zaplatil daňový nedoplatok vo výške 52.865,60 eura. Zároveň žalobcu upozornil, že ak tento daňový nedoplatok v určenej lehote nezaplatí, vykoná daňovú exekúciu vydaním daňového exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky z účtu vedeného v banke. Predmetnú daňovú exekučnú výzvu prevzal žalobca 01. decembra 2011, o čom svedčí doručienka preukazujúca doručenie zásielky do vlastných rúk. Proti doručenej daňovej exekučnej výzve podal žalobca v zákonnej lehote 15 dní odvolanie, o ktorom žalovaný ako druhostupňový správny orgán rozhodol tak, že túto daňovú exekučnú výzvu rozhodnutím č. 1020503/1/421413-492533/2012/5081 vydaným 20. marca 2012, z dôvodov v ňom uvedených potvrdil. Krajský súd dospel k záveru, že daňovú exekučnú výzvu treba chápať ako procesný úkon, ktorým príslušný správca dane vyzýva daňového dlžníka k dobrovoľnému zaplateniu už splatného daňového nedoplatku, súčasne s upozornením, že po márnom uplynutí lehoty určenej na jeho zaplatenie, pristúpi

správca dane k vymáhaniu daňového nedoplatku. Účelom daňovej exekučnej výzvy je teda podnietiť daňového dlžníka k dodatočnému a ešte stále, napriek začatému daňovému exekučnému konaniu, dobrovoľnému zaplateniu existujúceho splatného daňového nedoplatku, pričom táto nezakladá daňovému dlžníkovi žiadne povinnosti s konštitutívnym účinkom. Skutočnosť, že proti daňovej exekučnej výzve je prípustné odvolanie, je determinovaná výlučne prípadom, kedy by nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného daňového nedoplatku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, ako aj situáciou, keď tú sú iné dôvody, pre ktoré je daňová exekúcia neprípustná. Odvolací správny orgán, ktorým v tomto prípade bol žalovaný, však odvolacie dôvody žalobcu neuznal ako schopné spochybniť skutkový stav deklarovaný v daňovej exekučnej výzve. Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu dospel súd k záveru, že vzhľadom na procesný charakter daňovej exekučnej výzvy [§ 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], bolo potrebné v zmysle § 250d ods. 3 veta OSP prvá konanie o žalobe žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného zastaviť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, pretože konanie bolo zastavené.

V zákonom ustanovenej lehote (§ 204 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podal proti uzneseniu krajského súdu odvolanie žalobca. Žiadal, aby krajský súd v súlade s § 210a OSP napadnuté uznesenie zo 06. septembra 2012, č. k. 6S/132/2012-32 zmenil tak, že rozhodnutie sa zruší a vo veci bude konať ďalej, alternatívne žiadal, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Uzneseniu krajského súdu žalobca vytkol, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) a že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Poukazujúc na § 247 ods. 2, 3 OSP a § 248 OSP a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), rozporoval žalobca právny záver krajského súdu tvrdiac, že hoci sú predmetné rozhodnutia (t. j. daňová exekučná výzva a rozhodnutie o odvolaní), ktorých preskúmania sa domáha, len rozhodnutiami procesnej povahy, ktorými správca dane len vyzýva na dobrovoľné splnenie povinnosti, má žalobca za to, že predstavujú závažný zásah do jeho základných práv a slobôd, a to predovšetkým do jeho práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy, keďže na ich základe sa ďalej vedie daňová exekúcia vydaním daňového exekučného príkazu, ktorý je už závažným zásahom do vlastníckeho práva. Namietol, že krajský súd zjavne opomenul tú skutočnosť, že už sama daňová exekučná výzvou sa žalobcovi na základe § 76 ods. 2 písm. i/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“), v zmysle ktorého „daňová exekučná výzva obsahuje zákaz nakladania s majetkom, na ktorý chce správca dane uplatniť výkon daňovej exekúcie, ak sa zákaz nakladať s jeho majetkom neuložil už podľa § 71 ods. 2, a upozornenie, že daňový dlžník je povinný umožniť správcovi dane vykonať súpis hnuteľného majetku,“ zakázalo nakladať s peňažnými prostriedkami na všetkých účtoch žalobcu vedených v banke, a to až do výšky daňového nedoplatku, čo je nepochybné priamy zásah do základného práva žalobcu, teda do práva disponovať so svojim majetkom.

Na podporu svojho názoru poukázal žalobca na ustálenú judikatúru súdov, citujúc viacero nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Ako na prvý sa žalobca odvolal na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 50/2001, v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „[...] je preto úlohou súdu aj pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku a v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou ústavy zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť predmetom súdneho preskúmavania, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak súd zistí, že tomu tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmavania. Z uvedeného vyplýva, že samotný druh, resp. formálne označenie rozhodnutia správneho orgánu nemôžu byť samé osebe jediným a rozhodujúcim dôvodom pre odmietnutie jeho súdneho preskúmavania, pretože ústavne súladný výklad ust. § 248 vyžaduje, aby súd zisťoval, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom súčasne nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd. Nie je totiž vylúčené, že by sa aj rozhodnutia uvedené v § 248 OSP nemohli dotýkať, či dokonca porušovať základné práva a slobody. Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 ústavy. Preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka

konania. Postup súdu, v ktorom zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.“

Ďalej žalobca poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 183/2003, z ktorého vybral právny argument: „Ak sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, jeho preskúmanie nesmie byť podľa čl. 46 ods. 2 ústavy vylúčené z právomoci všeobecných súdov bez ohľadu na ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku a iných zákonov,“ a na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 37/1995, v zmysle ktorého „zastavenie súdneho konania z dôvodu nedostatku procesnej podmienky v postupe všeobecného súdu, ku ktorému došlo v dôsledku chybného posúdenia právomoci v správnom súdnictve, treba považovať za odopretie ústavou upraveného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.“

V zmysle citovaných náleзов ústavného súdu žalobca krajskému súdu vytkol, že sa žiadnym spôsobom nezaoberal sa tým, či sa tieto môžu dotýkať základných práv a slobôd žalobcu, čo má v konečnom dôsledku za následok odopretie spravodlivosti vo vzťahu k žalobcovi.

Na záver dal žalobca do pozornosti súdu § 80 ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov, ktorý priznáva správcovi dane možnosť zastaviť daňové exekučné konanie v ktoromkoľvek jeho štádiu z rôznych dôvodov, teda aj z dôvodu akejkoľvek nezákonnosti, ktorá sa vyskytla v akýchkoľvek rozhodnutiach či postupe predchádzajúcom začatiu daňového exekučného konania a vydaniu daňovej exekučnej výzvy, čo však správca dane ako aj orgán rozhodujúci o odvolaní zjavne pri svojom postupe opomenuli.

Na výzvu krajského súdu predložil žalovaný písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu, navrhujúc, aby najvyšší súd uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Poukázal na svoju skoršiu námietku nachádzajúcu sa v odôvodnení napadnutého správneho rozhodnutia, ako aj vo vyjadrení k žalobe žalobcu, že daňová exekučná výzva je rozhodnutím procesnej povahy, vydaným na základe procesného predpisu zákona o správe daní a poplatkov platného do 31. decembra 2011. Daňová exekučná výzva nie je základným rozhodnutím pre daňové exekučné konanie. Takýmito rozhodnutiami sú právoplatné a vykonateľné rozhodnutia, ktorými sa vyrubuje daň a ktoré sú následne po vzniku daňového nedoplatku základom pre daňové exekučné konanie. Podľa rozhodovacej praxe súdov sú rozhodnutiami procesnej povahy také rozhodnutia, ktorými sa nemení hmotnoprávna pozícia účastníka konania. Rozhodnutia procesnej povahy podľa § 248 písm. a/ OSP nepodliehajú preskúmaniu súdom.

V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 22. augusta 2012, sp. zn. 6Sžf/44/2011, 6Sžf/47/2012, ktorým súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. mája 2011, č. k. 3S/9/2009-62 v spojení s doplňujúcim rozsudkom z 20. apríla 2012 a konanie vo veci zastavil. V odôvodnení uznesenia najvyšší súd uviedol: „Daňová exekučná výzva v zmysle ust. § 76 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. má len povahu procesného úkonu. Pri jej zasielaní sa totiž vychádza zo skutočnosti, že jej adresát je už v pozícii daňového dlžníka s presne stanovenou daňovou povinnosťou. Doručením tejto výzvy nedochádza k zmene práv jej adresáta a tým menej možno tvrdiť, že by ňou dochádzalo k ich zakladaniu. Daňová exekučná výzva predstavuje iba prvý úkon v rámci daňovej exekúcie. Na základe uvedeného možno konštatovať, že táto výzva má povahu procesného rozhodnutia, lebo nerieši ani neukladá hmotnoprávne povinnosti platenia dane. Takéto rozhodnutie je podľa § 248 písm. a/ OSP rozhodnutím procesnej povahy, ktoré nepodlieha súdnemu prieskumu. Za tohto stavu veci odvolací súd právne kvalifikoval predmetnú žalobu, podanú na krajský súd, ako žalobu smerujúcu proti rozhodnutiam, ktorými neboli založené nové práva a povinnosti žalobkyne, t. j. proti rozhodnutiam vylúčeným z prieskumu v správnom súdnictve, ktorému podliehajú len tie rozhodnutia, ktorými sa zakladajú, menia alebo rušia práva a povinnosti.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné vyhovieť.

Z podkladov súdneho spisu je zrejmé, že žalobca sa svojou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia žalovaného, ktorým tento potvrdil daňovú exekučnú výzvu Daňového

úradu Kráľovský Chlmec vydanú podľa § 76 ods. 2 zákona o správe daní a poplatkov.

Exekučnou výzvou Daňového úradu Trebišov z 28. novembra 2011 č. 740/320/162-34779/11/Šol správca dane oznámil žalobcovi, že na podklade exekučného titulu začal 14. novembra 2011 daňové exekučné konanie vydaním rozhodnutia zo 14. novembra 2011 č. 740/320/162-33736/11/Šol na vymoženie daňového nedoplatku vo výške 52.865,60 eur. Exekučným titulom je vykonateľný výkaz daňových nedoplatkov Daňového úradu Trebišov č. 740/230/33559/11THU zostavený z údajov evidencie daní žalobcu k 10. novembru 2011. Správca dane vyzval žalobcu, aby v lehote 8 dní odo dňa doručenia daňovej exekučnej výzvy zaplatil daňový nedoplatok, upozornil ho, že ak daňový nedoplatok nebude zaplatený v lehote určenej správcom dane, vykoná daňovú exekúciu vydaním daňového exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky z účtu vedeného v banke a zakázal žalobcovi nakladať s peňažnými prostriedkami na všetkých účtoch až do výšky daňového nedoplatku.

Podľa § 250ja ods. 7 OSP, ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Dňa 13. novembra 2012 bola na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Sžf/77/2012 prejednaná a rozhodnutá obdobná vec pojednávajúca o právnej otázke, či daňová exekučná výzva a rozhodnutie odvolacieho orgánu o jej potvrdení sú spôsobilým predmetom prieskumu zákonnosti (§ 244 ods. 3 OSP).

V súlade s § 250ja ods. 7 OSP najvyšší súd poukazuje na právnu argumentáciu obsiahnutú v citovanom uznesení, ktorým najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 druhá veta OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu v tamojšej veci a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vo veci sp. zn. 3Sžf/77/2012 bol najvyšším súdom zistený nasledujúci skutkový stav: „Žalobou zo 16. apríla 2012 sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 23. januára 2012, č. 1040505/148/2012/5081 ktorým žalovaný potvrdil daňovú exekučnú výzvu Daňového úradu Kráľovský Chlmec zo 07. októbra 2011, č. 738/320/294-24958/11/Rem.

Exekučnou výzvou zo 07. októbra 2011, č. 738/320/294-24958/Rem správca dane oznámil žalobcovi, že na podklade exekučného titulu začal 07. septembra 2011 daňové exekučné konanie vydaním rozhodnutia zo 07. septembra 2011 č. 738/320/294-22041/11/Rem na vymoženie daňového nedoplatku vo výške 3.000 eur. Exekučným titulom je vykonateľný výkaz daňových nedoplatkov Daňového úradu Kráľovský Chlmec č. 738/230/20064/11/Kaş zostavený z údajov evidencie daní žalobcu k 09. augustu 2011. Správca dane vyzval žalobcu, aby v lehote 8 dní odo dňa doručenia daňovej exekučnej výzvy zaplatil daňový nedoplatok, upozornil ho, že ak daňový nedoplatok nebude zaplatený v lehote určenej správcom dane, vykoná daňovú exekúciu vydaním daňového exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky z účtu vedeného v banke a zakázal žalobcovi nakladať s peňažnými prostriedkami na všetkých účtoch až do výšky daňového nedoplatku.“.

Ako zásadnú riešili súdy v konaní sp. zn. 3Sžf/77/2012 právnu otázku, „či daňová exekučná výzva a rozhodnutie odvolacieho orgánu o jej potvrdení sú spôsobilým predmetom prieskumu zákonnosti - rozhodnutím v zmysle § 244 ods. 3 OSP.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 244 ods. 3OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a

povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Daňové exekučné konanie je vykonávacím konaním, v ktorom sa vymáha daňový nedoplatok, resp. iné peňažné plnenie uložené rozhodnutím v daňovom konaní. Rozhodnutiami preskúmateľnými podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú rozhodnutia vydané v daňovom konaní, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov. Jednotlivé úkony správcu dane v štádiu daňového exekučného konania v zásade nie je možné kvalifikovať ako rozhodnutia v zmysle § 244 ods. 3 OSP, pretože tieto úkony smerujú k vykonaniu právoplatného exekučného titulu, ktorý zakladá povinnosť daňového subjektu zaplatiť vyrubenú sumu. Z tejto zásady však existujú výnimky, s ktorými počíta zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní ako s preskúmateľnými okolnosťami i počas exekučného konania, to v odvolacom daňovom konaní. Na tieto výnimky sa vzťahuje koncentračná zásada.

Podľa § 76 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov do 15 dní odo dňa doručenia daňovej exekučnej výzvy môže daňový dlžník podať u správcu dane odvolanie, ak:

- a) nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného daňového nedoplatku alebo bránia jeho vymáhateľnosti,
- b) sú iné dôvody, pre ktoré je daňová exekúcia nepripustná.

Odvolanie musí byť odôvodnené, pričom na neskôr uplatnené dôvody sa neprihliada. Odvolanie má odkladný účinok. Na rozhodovanie o odvolaní sa vzťahujú ustanovenia § 46 až 48.“

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že „daňová exekučná výzva podlieha v obmedzenom rozsahu súdnemu prieskumu zákonnosti. Jej zákonnosť možno preskúmať iba v rozsahu dôvodov podľa § 76 ods. 5 písm. a/ a b/ zákona č. 511/1992 Zb., pričom podľa názoru najvyššieho súdu ide o také okolnosti, ktoré nastali po nadobudnutí právoplatnosti exekučného titulu. Opačný výklad by viedol k duplicitnej možnosti súdneho prieskumu zákonnosti exekučného titulu i v štádiu exekučného konania, čo je v rozpore s princípom subsidiarity, ktorý pri prechode do ďalšej úrovne právnej ochrany (§ 247 ods. 2 OSP), počíta s vyčerpaním právneho prostriedku nápravy v predchádzajúcom štádiu.“

Z obsahu spisu mal najvyšší súd osvedčené, „že žalobca nevyčerpal možnosť súdneho prieskumu zákonnosti exekučného titulu a jeho dôvody v štádiu exekučného konania sa týkajú práve exekučného titulu. Túto skutočnosť v ďalšom konaní preverí súd prvého stupňa. Pri prieskume zákonnosti daňovej exekučnej výzvy súdom sa prísne uplatňuje koncentračná zásada.“

Po preskúmaní skutkového a právneho stavu tu prejednávanej veci žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. vo veciach sp. zn. II. ÚS 50/01 sp. zn. I. ÚS 52/02, sp. zn. III. ÚS 183/2003, či sp. zn. I. ÚS 354/08) dospel k záveru, že v danej veci je vhodné prijať právne závery urobené najvyšším súdom vo veci sp. zn. 3Sžf/77/2012. Následne, z dôvodov vyššie uvedených postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd vec meritórne prejedná a o nej znova rozhodne.

Najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na zmenu v hodnotení závažnosti, akou je daňová exekučná výzva zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby. Len donedávna bol zastávaný ten právny názor, že daňová exekučná výzva je len procesným rozhodnutím, ktoré nepodlieha preskúmvaniu zákonnosti v správnom súdnictve. Z tohto zrejme vychádzal aj krajský súd pri svojom rozhodovaní. Vzhľadom na všeobecný príklon k stále sa zužujúcemu výkladu § 248 OSP je nutné tento názor prehodnotiť a prihliadnuť na hybridnú povahu daňovej exekučnej výzvy.

Daňová exekučná výzva opúšťa charakter procesného rozhodnutia, a to vzhľadom na jej následky v

hmotnoprávnej rovine. Teda, nielenže zakladá určitý vzťah medzi povinným a správcom dane, ale fakticky mení aj rozsah práv povinného k určitým zložkám jeho majetku, jeho vlastníctva. Daňovou exekučnou výzvou sa totiž, bez ohľadu na reakciu povinného subjektu ukladá tiež zákaz nakladania s majetkom, na ktorý chce správca dane uplatniť výkon daňovej exekúcie, ak sa zákaz nakladať s jeho majetkom neuložil už podľa § 71 ods. 2, a upozornenie, že daňový dlžník je povinný umožniť správcovi dane vykonať súpis hnutelného majetku (§ 76 ods. 2 písm. i/ zákona o správe daní a poplatkov).

Práve toto obmedzenie dispozičného práva povinného subjektu vo vzťahu k jeho majetku ako zásah do vlastníckeho práva, práva s priznanou osobitnou ochranou nielen na úrovni vnútroštátnej (čl. 20 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky), ale aj medzinárodnej (čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 Charty základných práv Európskej únie).

Nemožno odhliadnuť ani od postavenia, ktoré má povinný v exekúcii vedenej podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „exekučný poriadok“), ktorý má možnosť sa proti výkonu exekúcie vedenej rovnako na podklade právoplatných a vykonateľných exekučných titulov (§ 41 a nasl. exekučného poriadku) brániť priamo prostredníctvom súdu, ako nestranného a nezávislého orgánu štátnej moci.

Pokiaľ by sudy zotrvali na tom, že daňová exekučná výzva je v zmysle § 248 písm. a/ OSP vylúčená zo súdneho prieskumu, došlo by k stavu, kedy by rozhodnutie vydané správnym orgánom, týkajúce sa základných práv a slobôd, bolo vylúčené z prieskumu v súdnom súdnictve. Bol by tak tolerovaný stav v rozpore s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 250ja ods. 4 OSP súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 246c ods. 3 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.